

Straż Polska

Dziennik polityczny i społeczny.

Redakcja i administracja ul. Przejazd № 8, skrzynka pocztowa 132.

CENY PRENUMERATY:

W Łodzi z odnośnieniem do domu miesięcznie mk. 5,50
kwartalnie „ 16,50

Cena pojedynczego numeru 25 fenigów.

Administracja otwarta od godz. 7 rano do 7 wieczór, w niedzielę i święta od 7 do 10 rano. Redakcja czynna od godz. 5 do 10 wiecz. codziennie.
Redaktor przyjmuje od 4 do 5.

OGŁOSZENIA: Nadesłane przed tekstem i w tekście wiersz 2 mk. Nekrologia — 1 mk. Reklamy po tekście (4 szp.) — 1 mk. Zwyczajne (6 szp.) — 60 fen. Drobne ogłoszenia po 10 fen. za wyraz. Każde ogłoszenie najmniej 1 mk.

Teatr Polski

Cegielniana 63,
pod dyrektcją: Fr. Rychłowskiego.

Piątek, 16-go maja:
Występ Mary Mrozińskiej:
„Małżonka z musu“
Lekka komedia w 3 aktach Gressac'a i Croiseta.

Sobota, 17 msa. Po połud. o g. 4-ej. Popis gimnastyki ryt. micznej i plastyki metodą Jacques-Dalcroze'a pod kierun- p. J. Maybaum-Farzyckiej. — Wieczorem o godz. 7.30 ostatni występ Mary Mrozińskiej: „Zachwycająca kobieta“.
Premiera Lekka komedia w 5 aktach Marlowa.

Niedziel, dnia 18-go maja po połud. o godz. 3-ej po penach „Balladyna“ Tragedja w 5 akt. (11 obr.)
Po raz ostatni w sezonie. Wieczorem o godz. 7.80: „Nitouche“ Wodewil w 4 aktach w tłumaczeniu z francuskiego M. Winklera

Z SEJMU.

Sesja pierwsza posiedzenie 57.
Warszawa, 15 maja (PAT) — Początek posiedzenia o godz. 4 min. 20.

Pomiędzy innymi wnieśli interpelacje posłowie Potoczek i Bednarczyk w sprawie niedostarczenia zboża na zasiew wiosenny w Galicji.

Z porządku dziennego p. Seyda w imieniu komisji nietykalności przedstawił wniosek o uznanie wyborów 219 posłów do Sejmu za ważne. Są to wybory nie zaprotetowane i nie zakwestjonowane. Reszta wyborów w liczbie 87 przeciw którym podniesiono protesty względnie które zostały zakwestjonowane skierowane do najwyższego sądu, który ma je rozpatrzyć i sprawę rozstrzygnąć.

P. Bągiński omawia nadużycia wyborcze i krytykuje działalność kleru podczas wyborów. Na prawicy powstała wskutek tego wielka wrzawa protestu, na którą odpowiadała też lewica.

Wniosek komisji przyjęto.
Drugi punkt porządku dziennego tj. pierwsze czytanie ustawy o wydobywaniu minerałów zawierających żywicę ziemną. Ustawę tę odesłano do komisji prawniczej.

Punkt trzeci porządku dziennego, sprawozdanie komisji prawniczej w sprawie zmiany pewnych postanowień w kodeksie karnym spada z porządku dziennego na żądanie komisji, która raz jeszcze zażądała rozpatrzenia tego sprawozdania.

Przy punkcie czwartym porządku dziennego p. Zygmunt Seyda stwierdza, że uchwała komisji prawniczej polecająca zatwierdzenie dekretu z dnia 2 stycznia 1919 i dekretu przywracającego moc obowiązującą części 4 kodeksu karnego zapadła jednogłośnie i z niczyjej strony nie podniesiono wątpliwości przeciw tej uchwale.

Wniosek komisji przyjęto.
Z kolei przystąpiono do punktu piątego porządku dziennego tj. do sprawozdania komisji komunikacji w przedmiocie wniosku nagłego p. Łaucuckiego i tow. w sprawie przyznania pracownikom kolejowym tymczasowo miesięcznego dodatku drożyznianego.

P. Tabaczyński mówi o rozpętaniu się orgii spekulacyjnej na której cierpią najbardziej kolejarze. Ceny żywności są obecnie takie same, jak w roku zeszłym kiedy jeszcze nie było przesyłek amerykańskich i niema nadziei, żeby jednakowik poprawa nastąpiła. Ceny żywności mają mają nawet tendencję zwyżkować. Mówca poleca izbie przyjęcie wniosku większości komisji.

Wniosek ten jest jedynie możliwy do przyjęcia gdyż większa suma od proponowanej we wniosku nadwyrężyłaby skarb państwa. Kolejarstwo polskie w tej chwili kiedy prowadzimy wojnę powinno zrozumieć, że skarb więcej dać nie może. Regulacja waluty jest niedaleka i usunie wszelkie niedomagania finansowe kolejarstwa polskiego. Nie robiliśmy różnicy pomiędzy kolejarzami Królestwa polskiego a Małopolski, chociaż pensje kolejarzy w Małopolsce są mniejsze.

P. Lancucki popiera wniosek mniejszości i żąda większych dodatków drożyznianych dla kolejarzy.

Gdyby w obecnych stosunkach wybuchł strajk kolejowy to pociągnąłby za sobą wielkie straty materialne i moralne.

Kolejownictwo jest jedną z najważniejszych arterji życia w państwie i nie można je stawiać nad brzegiem przepaści.

P. Dębski stawia wniosek, aby do dodatków proponowanych przez większość komisji dodać jeszcze 25 proc., następnie zaś ponieważ nie wszystkie koleje są pod zarządem państwowym, ale niektóre z nich są pod zarządem wojskowym i mają inne normy płac. Przeto zgłasza wniosek a właściwie rezolucję, że uchwała powyższa ma objąć pracowników kolejowych nie tylko z pod zarządu państwowego ale też z pod zarządu wojskowego.

P. Dreszer wyraża przekonanie, że kolejarzom nie tylko trzeba podwyżki ale też trzeba postarać się o postawienie aprowizacji pracowników na takim poziomie, żeby nie stawali się ofiarami lichwy drożyznianej.

P. ks. Lutostawski wskazuje na dotychczasowe zasługi kolejarzy, podnosi, że Sejm powinien zaznaczyć, że nie pod groźbą strejku uchwała dodatki.

Strejk ten byłby zdradą stanu.

Sejm jest pewny, że olbrzymia większość kolejarzy potępią stanowczo dążenia do tego strejku i nie dopuściliby do niego. Mówca porusza sprawę ustąpienie dyrektora kolei w Krakowie Zborowskiego i zaznacza dalej, że od pewnego czasu istnieje tendencja do znieprawienia poczucia obywatelskiego wśród kolejarzy do zniszczenia sprężystości i karności w tej organizacji, aby dopomóc wrogom do złamania Rzeczypospolitej.

Mówca oświadcza, że jego stronnictwo będzie głosowało za poprawką p. Dębskiego.

W głosowaniu wniosek mniejszości upadł „za“ głosowało 90 „przeciw“ 134 posłów. Przyjęto wniosek większości wraz z dodatkiem p. Dębskiego.

Nastąpiło sprawozdanie komisji komunikacyjnej o dekrecie Naczelnika państwa w sprawie unieważnienia koncesji na budowę i odbudowę kolei żelaznych lub na roboty dotyczące żeglugi rzecznej nadanych przez były rząd rosyjski i byłej władze okupacyjnej.

Sprawozdanie przedstawił p. Tabaczyński i Sejm przyjął w trzech czytaniach projekt zatwierdzający ów dekret z małą zmianą.

Następnie p. Rząd przedstawił sprawozdanie komisji skarbowo-budżetowej w sprawie wniosku p. Ostachowskiego dotyczącego zmiany statutu kas gminnych z roku 1906.

Mówca przedstawia historję powstania i rozwoju kas gminnych. Obecne przepisy nie odpowiadają wymaganiom i są przestarzałe dlatego trzeba te kasy

POLSKA KRAJOWA KASA POŻYCZKOWA

w Warszawie, oraz wszystkie jej oddziały zakupują z polecenia Ministra Skarbu

ZŁOTO i SREBRO

dla przyszłego Banku Polskiego po cenie nominalnej.

Do wszystkich obywateli Polski zwracamy się z wezwaniem, aby przyczynili do zgromadzenia zapasu kruszcowego, który będzie podstawą naszej przyszłej waluty.

Zakupione, oraz składane darmo sumy ogłaszamy w miesięcznych bilansach pod nazwą: Złoto i srebro dla Banku Polskiego.

DYREKCJA POLSKIEJ KRAJOWEJ KASY POŻYCZKOWEJ.

przygotować do nowoczesnych potrzeb. Wniosek komisji wzywa rząd aby zmienił dotychczasowy statut i wogóle wyjaśnił sprawę kas gminnych w państwie.

Wniosek komisji przyjęto.
Następnie odbyło się bez dyskusji pierwsze czytanie ustawy w przedmiocie dóbr donacyjnych.

Drugie czytanie odbędzie się wtedy gdy przyjdzie referent.

Na tym wyczerpano porządek dzisiany i przystąpiono do wniosków nagłych.

Uchwalono nagłość wniosku p. Marka, Diamanda i Witosa w sprawie uwolnienia cukru przyznanego dla byłego zaboru austriackiego od podatków powiatów państwowych. Również uchwalono nagłość wniosku ks. Szczęsnownicza i tow. w sprawie Suwalszczyzny. Wniosek ten wzywa rząd, aby niezwłocznie przedsięwziął jaknajenergiczniejsze środki celem uwolnienia z pod okupacji niemieckiej Suwalszczyzny upadającej pod jej ciężkim i bezwzględny terror.

Przystąpiono do wniosku nagłego p: **Daszyńskiego w sprawie stosunku Rzeczypospolitej polskiej do ziem W. Ks. Litewskiego.**

Wniosek ten opiewa. Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm oświadcza uroczyście, że Rzeczpospolita polska nie zamierza wcielić do składu państwowego Polski ziem byłego W. Ks. litewskiego na mocy jednostronnego aktu ciał ustawodawczych polskich. Rzeczpospolita dąży do uwolnienia ziem W. Ks. litewskiego z pod obcej przemocy i do umożliwienia narodom tych ziem do wypowiedzenia się co do losów swoich własnych i co do stosunku swego do państwa polskiego. Rzeczpospolita polska dąży do łączności z narodami W. Ks. litewskiego na podstawie wspólnych interesów politycznych gospodarczych i kulturalnych. Wyraz prawnopństwowy tej łączności odpowiadać ma prawo każdego narodu decydowania o swoim losie.

Pos. Daszyński uzasadniając nagłość wniosku powiada: Wiadomości już teraz oficjalne stwierdzają, że cała polityka pokojowa świata zagranicznego skoncentrowana w Paryżu z niepewnością i niepokojem śledzi stanowisko młodego państwa polskiego wobec jego sąsiadów. Stanowisko to albo odpowiadać będzie ideałom samostanowienia narodów, a w takim razie

ser śmietankowy polecają sklepy Warszawskiego Towarzystwa Ziemiańskiego. ::

Licytacja.

W dniu 24 maja r. b. o godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej № 57 odbędzie się licytacja ruchomości po zmarłym dyrektorze banku, Stanisławie Krollu, a mianowicie mebli stylowych, dywanów, obrazów, rzeźb, dzieł sztuki, antyków, porcelany, szkła i t. p.

Katalog do obejrzenia na miejscu w godzinach między 7—8 po połud.

Komisarz Sądowy w Łodzi:
K. Suzin.

musi być uznane z korzyścią dla państwa polskiego przez państwa sprzymierzone albo da powód do podejrzeń do oszczerstw, jakoby młode państwo polskie uwolnionymi świątami z więzów rękami sięgało po cudzą własność i po cudze prawo.

Pos. Głabinski. Przeciw wnioskowi względnie nagłości wniosku tak jak tu został przedstawiony nikt w izbie się nie odezwie.

Wezyscy bowiem jesteśmy tego zdania, że ludy zamieszkujące wielkie Ks. litewskie powinny mieć prawo samostanowienia o sobie.

Rezolucja p. Dąbskiego, którą przyjęto i 2 wnioski związku narodowo-ludowego i Piastowców zmierzają nie do czego innego, jak tylko do zabezpieczenia ludności polskiej w obrębie W. Ks. litewskiego ciągłej ku Polsce prawo należenia do Polski. Jeżeli powstały pewne wątpliwości to nie z naszej winy. Żądaliśmy tylko wezwania rządu, aby poczynił wszelkie starania, by ta Polska część Litwy mogła być połączona z Polską zgodnie z wolą miejscowej ludności. Musimy stwierdzić, że tak samo jak inne narody mieszkające w dawnym Ks. litewskim również i Polski, który tam mieszka ma prawo samostanowienia o swoim losie. Skoro już oświadczył wielokrotnie,

Komitet Pomocy Obrońców Lwowa.

Ogólne sprawozdanie z kwesty od dnia 9 do 16 lutego 1919 roku na Walczących Obrońców Lwowa.

PRZYCHÓD				ROZCHÓD															
	Mk.	fn.	Rub.	kp.	Kor.	hl.		Mk.	fn.	Rub.	kp.	Kor.	hl.						
Luty	Zebrano do puszek			8 115	28	92	35	116	04	Luty Wydatki z kwesty puszek				627	32	—	—	—	
	" w kościołach			4 541	98	49	36	20	96	6000 nalepek i 200 list				360	—	—	—	—	
	" ze sprzedaży nalepek			4 833	—	19	20	—	60	Opłata przedst. teatr i podatek				1 750	95	—	—	—	
	" w lokalach i teatrze			17 478	98	113	20	69	20	Wydatki różne połączone z kwestą				1 128	70	—	—	—	
	" na listy miejskie			19 807	20	220	13	20	50	Fałszywe banknoty				192	—	9	20	—	
	" " pozamiejskie			16 786	89	1 347	40	48	49	Czysty zysk				97 838	22	2 792	31	378	21
	" " błoczek			29 041	44	918	12	92	92										
	" w parafji Czarnocin			1 242	42	41	75	9	50										
				101 897	19	2 801	51	378	21					101 897	19	2 801	51	378	21

Zebrano :

	Rub.	złoto	Srebro	Srebro	Srebro
w kościołach	—	—	2 50	4 85	—
w lokalach i teatrze	15	—	16	3 85	10
na listy miejskie	5	—	3 50	2 30	—
" " pozamiejskie	—	—	4 50	6 25	—
w Rozwoju	—	—	—	6	—
	20	—	26 50	23 25	10

Angiel. 1/2 Franków 4 Lirów 5 Ober Ost 4

Komitet organizacyjny.

Przewodnicząca : J. Wyganowska, Dr. Marja Mikulska, Dr. Tomaszewska,
 Sekretarka : Ulrichsowa.
 Skarbniczka : Dr. J. Gundlachowa.
 Sprawozdanie formował : Józef Sobczyński.

Sprawozdanie z wydatkowanych pieniędzy na „Walczących Obrońców Lwowa”.

PRZYCHÓD				ROZCHÓD			
	Mk.	fn.	Mk.	fn.		Mk.	fn.
Luty	Czysty zysk z kwesty w markach			97 838	22		
	" " " za sprzed. ruble			3 013	20		
	" " " korony			128	80		
	Zebrane po zamknięciu sprawozdania			950	—	101 980	22
						101 980	22

J. Kijak za wędzonkę	3 300	—					
Mydła 86 1/4 funtów	324	—					
Papierosów 10,000 sztuk	1 035	—					
Słoniny 400 funtów	2 600	—					
Mydła 300 kawałków	900	—					
50 próżnych worków	350	—					
2 kłódki do wagonów	8	—					
Wydatki przewiezienia żywności	128	—					
Za znoszenie żyta i	105	—					
" przewóz żyta	60	—					
Za pomoc wyekspedjowania	80	—					
Sznurek do zaszywania worków	32	—					
Za skrzynkę do bielizny	10	—					
" reperację koszul	30	—					
Płótno na koszule	1 168	—					
Mąka pszenna amerykańska 640 worków	80 000	—					
Słonina, szmalec i inne tłuszcze	11 750	—					
Za depeszę telefonowanie	10	40					
Drobne wydatki połączone z ekspedycją	44	82	101 930	22			
						101 930	22

Orzeczenie Komisji Rewizyjnej.

Wszystkie rachunki, jak w przychodzie tak i w rozchodzie szczegółowo sprawdziliśmy i znaleźliśmy wszystkie dowody nadzwyczaj skrupulatnie sporządzone i podpisanymi poświadczane.

Fałszywe banknoty przy Komisji zostały spalone.

Łódź, dnia 14-go kwietnia 1919 roku.

Podpisali: Jan Żółtowski
 Antoni Dobrucki.

Zgodnie z oryginałem

Józef Sobczyński,
 Antoni Dobrucki,
 J. Gundlachowa.

OGŁOSZENIE.

Wydział Zdrowotności Publicznej przy Magistracie m. Łodzi poszukuje **lekarza miejsowego** dla szpitala w Radogoszczu. Pensja Mk. 350,— miesięcznie wraz z mieszkaniem i całkowitym utrzymaniem. — Zgłoszenia przyjmuje biuro Wydziału (Nowy Rynek № 14, pokój 4-5 do dnia 19-go maja r. b.

Magistrat.

Zarząd II^{go} Gimnazjum Filologicznego w Łodzi

podaje niniejszym do wiadomości, że egzaminy wstępne do wszystkich klas, prócz 8-ej, rozpoczną się w dniu 26-go b. m. o godz. 4-ej po południu. Podania przyjmuje do dnia 24-go b. m. włącznie kancelaria Gimnazjum (Placowa 13) w godzinach szkolnych.

